

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae
& politicae**

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

CX. An bonestum sit facere velle hosti, quae ipse data occasione adversus nos faceret?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](#)

deo ad antecedens, quod continet consilium, monens, non temerè esse aliquid mutandum, sed præsentia etiam cum aliqua molestia & incommodo ferenda esse. Verum ubi evidens utilitas mutationis elucet, mutatio instituenda est. De quarto: Resp. ad majorem. Quod consuetudine sit honesta, & legibus approbata, approbandum est. Major igitur non nisi determinatè vera est. De quinto: Respondeo ad antecedens: Legum correctio est evitanda, scilicet temeraria, nulla necessitate probabili susceptra: præterea sententia antecedentis de correctione legum communium seu Imperialium principaliter intelligenda est.

P R O B L E M A C X.

An honestum sit facere velle hosti, que ipse data occasione adversus nos faceret?

Affirmatur.

TU R P E est ea non facere velle hosti, que ipse data occasione contra nos faceret. Hæc sententia est Demosthenæ in Olynth. Verum impia hæc fortasse cuiquam videatur, qui objeccerit sic: Nulla sententia pugnans cum Christiana religione, est recipienda. Hæc sententia talis est: Ergo non est recipienda. Assumptio probatur. Christiana religio jubet diligere inimicos, & persecutores. Ita

Ita verò Oratoris sententia jubet vicissim insestari, & hostili more adoriri hostes: sicut etiam Pindarus in Pythiis, Oda 2. Adversus hostem, inquit, sicut hostis lupi instar curram. Huic quod respondendum sit, porrò attende. Non omnino pugnant sententiæ illæ inter Resp. ad asse. Nam Christianæ religionis sententia loquuntur de privata dilectione, qua singuli complecti debemus proximum nostrum etiam tum, cùm persequitur & odit nos. Est enim vindicta privata soli Deo committenda. At Demosthenica & Pindarica sententiæ potius de publica vindicta, per ordinariam protestateni seu magistratum exercenda in bello vel extra bellum, intelligi debent. Et Pindari quidem dictum eatenus verum est, quatenus accipitur de hostibus, justis armis concertatis. Ibi enim hosti non est parcendum. De quo istud Germanorum: Man soll seinen Feind nicht sparen.

PROBLEMA CXI.

An Ira sit comes fortitudinis, ut Aristoteles sentit?
seu: an ad fortitudinem necessaria sit Ira?

VIR O fortis opus est calore quo vires ejus excitentur, non ira: judicio Scaligeri, quod quibus subvertam, non video. Ac sine ulla iracundia non solum potest, verum etiam debet esse vir fortis. In ira quidem spiritus